

Pridjevi – Przymiotniki

PRIDJEVI – PRZYMIOTNIKI

Pridjevi se po značenju dijele na opisne ili kvalitativne (przymiotniki jakościowe) i odnosne (przymiotniki relacyjne).

Kvalitativni pridjevi kazuju osobine i svojstva (*nowy sweter, czarna ziemia, dalekie morze*) i mogu se stupnjevati.

Odnosni pridjevi kazuju osobine i svojstva bića, stvari i pojava ovisno o njihovu odnosu s drugim bićima, stvarima i pojavama i izvode se iz imenica i glagola (*drewniany stół, bawelniany sweter*).

Pridjevi u poljskom jeziku slažu se s imenicom kojoj se pridijevaju u rodu, broju i padežu.

U jednini imaju tri oblika – za muški, ženski i srednji rod.

U nominativu jednine pridjevi koji stoje uz imenice muškoga roda imaju nastavak *-y* (*sympatyczny lekarz*) ili *-i* (*tani samochód*). Pridjevi koji stoje uz imenice ženskoga roda u nominativu jednine imaju nastavak *-a* (*nowa kurtka*).

Nastavak *-e* imaju pridjevi koji u nominativu jednine stoje uz imenice srednjega roda (*szerokie pole*).

U množini imaju dva oblika, ovisno o tome pridijevaju li se imenici muškoga roda koja znači osobu (forma męskoosobowa) ili imenici muškoga roda koja ne znači osobu odnosno imenici ženskoga ili srednjega roda (forma niemęskoosobowa). Prvi se oblik naziva muškoosobni oblik pridjeva (*przystojny lekarz, wysocy chłopcy*), a drugi tzv. nemuškoosobni (*małe psy, nowe ołówki, mocne wiatry, częste konflikty; mile lekarki, głębokie morza*).

	Jednina			Mnożina	
	m.r.	s.r.	ż.r.	m. (+os.)	m. (-os.), ż.r., s.r.
N	-y, -i	-e	-a	-y, -i	-e
G	-ego		-ej	-ych, -ich	
D	-emu		-ej	-ym, -im	
A	=G /za żywo/ =N /za neživo/	-e	-ą	=G	=N
I	-ym, -im		-ą	-ych, -ich	
L	-ym, -im		-ej	-ymi, -imi	
V	-y, -i, -ø	-e	-a	-y, -i	-e

U pridjeva koji se pridijevaju muškoosobnim imenicama u nominativu množine osnova alternira (v. *Alternacije u pridjeva u nominativu množine koji se pridijevaju imenicama koje znače osobu*).

Predikatni oblici pridjeva – Przymiotniki predykatywne

U poljskom se jeziku često rabe i predikatni oblici pridjeva: *ciekaw, godzien, gotów, kontent, łaskaw, miłościw, pełen, rad, syt, wart, wesół, winien, zdrow, żyw*.

U atributnoj je funkciji uvijek nepredikatni oblik – *zdrowy człowiek, godny profesor* itd. Iznimka su predikatni oblici (*pełen, gotów*) kad nakon njih stoji imenica u genitivu (tzv. prošireni atribut – przydawka rozwinięta): *Wypiłam dziś kubeczek pełen mleka*.

Ako su pridjevi dio imenskoga predikata, mogu se rabiti oba oblika – i predikatni (*zdrow*) i nepredikatni (*zdrowy*): *Pan będzie łaskawy pomóc mi zanieść paczkę na drugie piętro. Pan będzie łaskaw pomóc mi zanieść paczkę na drugie piętro*.

Nesklonjivi pridjevi – Przymiotniki nieodmienne

Pridjevi posuđeni iz drugih jezika uglavnom se ne sklanjaju (*blond, bordo, khaki, maxi, mini, porno* itd.) i uz njih se uvijek navodi i imenica na koju se pridjev odnosi, npr.: *kapelusz koloru bordo, spódnica mini*.

JEDNINA – LICZBA POJEDYNCZA

Pridjevi muškoga roda – Przymiotniki rodzaju męskiego

Padeżni nastavci pridjeva muškoga roda u jednini

Jednina	
N	-y, -i
G	-ego
D	-emu
A	-ego /za živo/ -y, -i /za neživo/
I	-ym, -im
L	-ym, -im
V	-y, -i

G=A /za živo/ N=A /za neživo/ I=L V=N

Nominativ – Mianownik

-y, -i

Pridjevi muškoga roda u nominativu jednine imaju **nastavak -y** ili **-i**.

Nastavak -y imaju pridjevi kojih osnova završava na tvrdi ili otvrdnuti suglasnik te participni pridjevi:

ładny, zdrowy; cudzy, uroczy; interesujący, wymagający

Nastavak -i imaju pridjevi kojih osnova završava na meki suglasnik ili na **-k, -g**:

tani; niski, wysoki; drogi, nagi

Genitiv – Dopełniacz

-ego

Pridjevi muškoga roda u genitivu jednine imaju **nastavak -ego**:
drogi – drogiego, duży – dużego, prosty – prostego, tani – taniego, wysoki – wysokiego

Dativ – Celownik

-emu

Pridjevi muškoga roda u dativu jednine imaju **nastavak -emu**:
drogi – drogiemu, otwarty – otwartemu, prędki – prędkiemu, przystojny – przystojnemu, tani – taniemu

Akuzativ – Biernik

-ego (=Gjd.) /za żywo/
-y, -i (=Njd.) /za neživo/

U pridjeva koji stoje uz imenice muškoga roda koje znače što żywo, akuzativ jednine je jednak genitivu jednine:

długi – długiego, gorliwy – gorliwego, miękki – miękkiego, wesoly – wesolego

U pridjeva koji se pridijevaju imenicama muškoga roda koje znače što neživo, akuzativ jednine jednak je nominativu jednine:

ciekawy – ciekawy, czarny – czarny, niski – niski, nudny – nudny, wesoly – wesoly

Instrumental – Narzędnik

-ym, -im

Pridjevi muškoga roda u instrumentalu jednine imaju **nastavak -ym** ili **-im** (ako pridjev u nominativu jednine završava na meki suglasnik ili na -k i -g):

chudy – chudym, nudny – nudnym, płytki – płytkim, tani – tanim, tęgi – tęgim

Lokativ – Miejsownik

-ym, -im
=Ijd.

Lokativ jednine pridjeva muškoga roda jednak je instrumentalu jednine:

drogi – (o) drogim, grzeczny – (o) grzecznym, pilny – (o) pilnym, śliski – (o) śliskim

Vokativ – Wołacz

-y, -i
=Njd.

Vokativ jednine jednak je nominativu jednine:

głupi – głupi, miękki – miękki, silny – silny, uprzejmy – uprzejmy

Pridjevi koji se pridijevaju imenicama muškoga roda u jednini koje znače što živo

Jednina					
N	czysty	dobry	rzadki	wolny	tani
G	czystego	dobrego	rzadkiego	wolnego	taniego
D	czystemu	dobremu	rzadkiemu	wolnemu	taniemu
A	czystego	dobrego	rzadkiego	wolnego	taniego
I	czystym	dobrym	rzadkim	wolnym	tanim
L	(o) czystym	(o) dobrym	(o) rzadkim	(o) wolnym	(o) tanim

N=V G=A I=L

Pridjevi koji se pridijevaju imenicama muškoga roda u jednini koje znače što neživo

Jednina					
N	nowy	ciekawy	cienki	ubogi	tani
G	nowego	ciekawego	cienkiego	ubogiego	taniego
D	nowemu	ciekawemu	cienkiemu	ubogiemu	taniemu
A	nowy	ciekawy	cienki	ubogi	tani
I	nowym	ciekawym	cienkim	ubogim	tanim
L	(o) nowym	(o) ciekawym	(o) cienkim	(o) ubogim	(o) tanim
V	nowy!	ciekawy!	cienki!	ubogi!	tani!

N=A=V I=L

Pridjevi ženskoga roda – Przymiotniki rodzaju żeńskiego

Padeżni nastavci pridjeva ženskoga roda u jednini

Jednina	
N	-a
G	-ej
D	-ej
A	-ą
I	-ą
L	-ej
V	-a

G=D=L
A=I

Nominativ – Mianownik

-a

U nominativu jednine pridjevi ženskoga roda imaju **nastavak -a**:
ciekawa, droga, ładna, nowa, rzadka, stara

Genitiv – Dopełniacz

-ej

U genitivu jednine pridjevi imaju **nastavak -ej**:
długa – długiej, obca – obcej, szybka – szybkiej, tania – taniej,
zgrabna – zgrabnej

Dativ – Celownik

-ej =Gjd.

U dativu jednine pridjevi imaju oblik jednak obliku u genitivu:

mocna – mocnej, nowa – nowej, stara – starej, zimna – zimnej

Akuzativ – Biernik

-ą

U akuzativu jednine pridjevi ženskoga roda imaju **nastavak -ą**:

ciekawa – ciekawą, gotowa – gotową, łakoma – łakomą, skąpa – skąpą, smutna – smutną

Instrumental – Narzędnik

-ą =Ajd.

Pridjevi ženskoga roda u instrumentalu jednine imaju nastavak jednak nastavku u akuzativu.

bogata – bogatą, ciężka – ciężką, droga – drogą, nudna – nudną, płaska – płaską

Lokativ – Miejscownik

-ej =Gjd. =Djd.

U lokativu jednine pridjevi imaju oblik jednak obliku u genitivu i dativu:

blada – (o) bladej, krzywa – (o) krzywej, pracowita – (o) pracowitej, zajęta – (o) zajętej

Vokativ – Wołacz

-a
=Njd.

Oblik u vokativu jednak je obliku u nominativu:

**czerwona – czerwona, gruba – gruba, pijana – pijana, zdrowa
– zdrowa**

Pridjevi koji se pridijevaju imenicama ženskoga roda u jednini

Jednina				
N	zgrabna	niska	tęga	tania
G	zgrabnej	niskiej	tęgiej	taniej
D	zgrabnej	niskiej	tęgiej	taniej
A	zgrabną	niską	tęgą	tanią
I	zgrabną	niską	tęgą	tanią
L	(o) zgrabnej	(o) niskiej	(o) tęgiej	(o) taniej
V	zgrabna!	niska!	tęga!	tania!

N=V G=D=L A=I

Pridjevi srednjega roda – Przymiotniki rodzaju nijakiego

Padeżni nastavci pridjeva srednjega roda u jednini

Jednina	
N	-e
G	-ego
D	-emu
A	-e
I	-ym, -im
L	-ym, -im
V	-e

N=A=V I=L

Nominativ – Mianownik

-e

U nominativu jednine pridjevi srednjega roda imaju **nastavak -e**:
nowe, skąpe, stare, szerokie, twarde, ubogie, wysokie

Genitiv – Dopełniacz

-ego

U genitivu jednine pridjevi imaju **nastavak -ego**:
dalekie – dalekiego, nowe – nowego, tanie – taniego, zdrowe – zdrowego

Dativ – Celownik

-emu

U dativu jednine pridjevi imaju **nastavak -emu**:
brzydkie – brzydkiemu, ciekawe – ciekawemu, nagie – nagiemu, ubogie – ubogiemu

Akuzativ – Biernik

-e =Njd.

U akuzativu je oblik jednak obliku u nominativu:

ładne – ładne, szerokie – szerokie, ulubione – ulubione, wąskie – wąskie

Instrumental – Narzędnik

-ym, -im

Pridjevi srednjega roda u instrumentalu jednine imaju **nastavak -ym** ili **-im** (ako osnova završava na meki suglasnik ili na *-k* i *-g*):

ciekawe – ciekawym, dobre – dobrym; dalekie – dalekim, ubogie – ubogim

Lokativ – Miejscownik

-ym, -im =Ijd.

U lokativu jednine pridjevi srednjega roda imaju nastavke jednake nastavcima u instrumentalu:

ciemne – (o) ciemnym, zielone – (o) zielonym; niskie – (o) niskim, tęgie – (o) tęgim

Vokativ – Wołacz

-e =Njd.

Oblik u vokativu jednak je obliku u nominativu:

dalekie – dalekie, duże – duże, małe – małe, szerokie – szerokie

Pridjevi koji se pridijevaju imenicama srednjega roda u jednini

Jednina					
N	młode	zdrowe	wysokie	drogie	tanie
G	młodego	zdrowego	wysokiego	drogiego	taniego
D	młodemu	zrowemu	wysokiemu	drogiemu	taniemu
A	młode	zdrowe	wysokie	drogie	tanie
I	młodym	zrowym	wysokim	drogim	tanim
L	(o) młodym	(o) zdrowym	(o) wysokim	(o) drogim	(o) tanim
V	młode!	zdrowe!	wysokie!	drogie!	tanie!

N=A=V I=L

MNOŻINA – LICZBA MNOGA

Muškoosobni oblik – Forma męskoosobowa

Padeżni nastawci pridjeva koji se pridijevaju imenicama muškoga roda koje znače osobu

Mnożina	
N	-i, -y
G	-ych, -ich
D	-ym, -im
A	-ych, -ich
I	-ymi, -imi
L	-ych, -ich
V	-e

Nominativ – Mianownik

-y, -i

Pridjevi koji se pridijevaju imenicama muškoga roda koje znače osobu u nominativu jednine imaju **nastavak -y** ili **-i**.

Nastavak -y imaju:

- pridjevi kojih osnova završava na *-k, -g, -r*:
brzydki – brzydcy, elegancki – elegancy, lekki – lekcy, miękki – miękcy, niemiecki – niemieccy, niski – niscy, polski – polscy, prędki – prędcy, rzadki – rzadcy, szybki – szybcy, wysoki – wysocy; drogi – drodzy, nagi – nadzy, srogi – srodzy, ubogi – ubodzy; dobry – dobrzy, stary – starzy
- pridjevi kojih osnova u nominativu jednine završava na *-c, -cz, -dz*:
obcy – obcy, ochoczy – ochoczy, chory – chorzy, cudzy – cudzy, mądry – mądrzy

Pridjevi koji u nominativu jednine završavaju na *-ący, -cy, -czy, -dzy, -ży* ili *-mi* ne mijenjaju svoj oblik u nominativu množine čak ni kada se pridijevaju imenicama muškoga roda koje znače osobu:

- biegnący – biegnący, wierzący – wierzący; obcy – obcy; ochoczy – ochoczy; cudzy – cudzy; boży – boży, olbrzymi – olbrzymi**
- **duży – duzi**

Nastavak -i u nominativu množine imaju pridjevi muškoosobnoga oblika:

– koji i u nominativu jednine imaju nastavak *-i*:

glupi – glupi, olbrzymi – olbrzymi, ostatni – ostatni, tani – tani

– kojih osnova u nominativu jednine završava na tvrdi suglasnik (osim na *-k, -g, -r*):

brudny – brudni, cichy – cisi, ciekawy – ciekawi, ciemny – ciemni, głośny – głośni, gruby – grubi, ładny – ładni, niemy – niemi, nowy – nowi, pracowity – pracowici, skąpy – skąpi, słaby – słabi, uczciwy – uczciwi, zdrowy – zdrowi

Alternacije u pridjeva u nominativu množine koji se pridijevaju imenicama koje znače osobu

Odnose li se pridjevi na imenice muškoga roda koje znače osobu, suglasnici i suglasničke skupine na kraju osnove najčešće alterniraju, a u pojedinim primjerima i samoglasnici.

Suglasničke alternacije

- tvrdi suglasnik → meki suglasnik

p : p' skąpy – skąpi, ślepy – ślepi

b : b' gruby – grubi, słaby – słabi

m : m' łakomy – łakomi, niemy – niemi

w : w' nowy – nowi

t : ć bogaty – bogaci, uśmiechnięty – uśmiechnięci, żółty – żółci

d : dź blady – bladzi, chudy – chudzi, młody – młodzi

n : ń biedny – biedni, groźny – groźni, ładny – ładni, zdolny – zdolni, znany – znani

s : ś łysy – łysi, wczesny – wcześnie

ch : ś cichy – cisi, głuchy – głusi, suchy – susi

st : śc czysty – czyści, gęsty – gęści, prosty – prości, tłusty – tłusci

sł : śl dorosły – dorośli

ł : ł' biały – biali, ciepły – ciepłi, mały – mali, szczupły – szczupli, zarozumiały – zarozumiali

- tvrdi suglasnik → otvrdnuti suglasnik

r : rz dobry – dobrzy, chytry – chytrzy, mądry – mądrzy, stary – starzy

- otvrdnuti suglasnik → meki suglasnik

sz : ś młodszy – młodzi, pierwszy – pierwsi

ź : ż duży – duzi, świeży – świezi

źl : źl' zły – źli

Samoglasničke alternacije

o : e doświadczony – doświadczeni, ulubiony – ulubieni,
zielony – zieleni

Samoglasničko-suglasničke alternacije

o : e, l : l wesoly – weseli

k : c, i : y bliski – bliscy, daleki – dalecy, niski – niscy, wielki – wielcy

g : dz, i : y drogi – drodzy, tęgi – tędzy, ubogi – ubodzy

Pridjevi *boży, chyży, głupi, księży, świeży, zubrzy* ne alterniraju.

Genitiv – Dopełniacz

-ych, -ich

U genitivu množine pridjevi imaju **nastavak -ych** ili **-ich** (ako osnova završava na meki suglasnik ili na *-k* i *-g*):

**chudy – chudych, przystojny – przystojnych, zdrowy –
zdrowych; tani – tanich, wysoki – wysokich, nagi – nagich**

Dativ – Celownik

-ym, -im

U dativu množine pridjevi imaju **nastavak -ym** ili **-im** (ako osnova završava na meki suglasnik ili na *-k* i *-g*):

**aktywny – aktywnym, cichy – cichym, wredny – wrednym;
tani – tanim; bliski – bliskim, daleki – dalekim, drogi – drogim**

Akuzativ – Biernik

-ych, -ich
=Gmn.

U pridjeva koji se pridijevaju imenicama muškoga roda koje znače osobu akuzativ množine jednak je genitivu množine:

**daleki – dalekich, mądry – mądrych, wymagający –
wymagających, zły – złych**

Instrumental – Narzędnik

-ymi, -imi

U instrumentalu množine pridjevi koji se pridijevaju imenicama muškoga roda koje znače osobu imaju **nastavak -ymi** ili **-imi** (ako pridjev u nominativu jednine završava na meki suglasnik ili na *-k* i *-g*):

**dobry – dobrymi, serdeczny – serdecznymi, sprawny –
sprawnymi, zdolny – zdolnymi; bliski – bliskimi, ciężki –
ciężkimi; drogi – drogimi, tęgi – tęgimi**

Lokativ – Miejscownik

-ych, -ich
=Gmn., Amn.

U pridjeva koji se pridijevaju imenicama muškoga roda koje znače osobu lokativ množine jednak je genitivu množine i akuzativu množine:

**biedny – (o) biednych, dorosły – (o) dorosłych, śmiały – (o)
śmiałych; wysoki – (o) wysokich**

Vokativ – Wołacz

-y, -i
=Nmn.

Vokativ množine jednak je nominativu množine:

ubogi – ubodzy; bogaty – bogaci, chudy – chudzi, miły – mili

Pridjevi koji se pridijevaju imenicama muškoga roda u množini koje znače osobu

Mnożina					
N	brzydcy	młodzi	ubodzy	tani	zdrowi
G	brzydkich	młodych	ubogich	tanich	zdrowych
D	brzydkim	młodym	ubogim	tanim	zdrowym
A	brzydkich	młodych	ubogich	tanich	zdrowych
I	brzydkimi	młodymi	ubogimi	tanimi	zdrowymi
L	(o) brzydkich	(o) młodych	(o) ubogich	(o) tanich	(o) zdrowych
V	brzydcy!	młodzi!	ubodzy!	tani!	zdrowi!

N=V G=A=L

Tzv. nemuškoosobni oblik – Forma niemęskoosobowa

Ovaj se oblik pridjeva pridijeva imenicama muškoga roda koje ne znače osobu te imenicama ženskoga i srednjega roda u množini.

Padeżni nastavci pridjeva koji se pridijevaju imenicama muškoga roda koje ne znače osobu te imenicama ženskoga i srednjega roda u množini

Mnożina	
N	-e
G	-ych, -ich
D	-ym, -im
A	-e
I	-ymi, -imi
L	-ych, -ich
V	-e

Nominativ – Mianownik

-e

U nominativu množine pridjevi imaju **nastavak -e**:

daleki – dalekie, drogi – drogie, nowy – nowe, stary – stare
cienka – cienkie, długa – długie, gorąca – gorące
ciemne – ciemne, szerokie – szerokie, wysokie – wysokie

Genitiv – Dopełniacz

-ych, -ich

U genitivu množine pridjevi imaju **nastavak -ych** ili **-ich** (ako osnova završava na meki suglasnik ili na *-k* i *-g*):

dobry – dobrych, smutny – smutnych; elegancki – eleganckich;
nagi – nagich

gęsta – gęstych, nowa – nowych; bliska – bliskich, droga –
drogich

ładne – ładnych; stare – starych; dalekie – dalekich; tęgie –
tęgich

Dativ – Celownik

-ym, -im

U dativu množine pridjevi imaju **nastavak -ym** ili **-im** (ako osnova završava na meki suglasnik ili na *-k* i *-g*):

otwarty – otwartym; tani – tanim; daleki – dalekim, ciężki –
ciężkim

ciekawa – ciekawym, dziwna – dziwnym; cienka – cienkim;
droga – drogim

nudne – nudnym; niskie – niskim; nagie – nagim

Akuzativ – Biernik

-e
=Nmn.

U akuzativu množine pridjevi imaju jednak oblik kao u nominativu množine:

biedny – biedne, ciasny – ciasne, dorosły – dorosłe, wesoly – wesole

nowa – nowe, nudna – nudne, wolna – wolne, zgrabna – zgrabne

chude – chude, ciekawe – ciekawe, male – male, zdolne – zdolne

Instrumental – Narzędnik

-ymi, -imi

U instrumentalu množine **nastavak** je **-ymi** ili **-imi** (ako osnova završava na meki suglasnik ili na *-k* i *-g*):

zmęczony – zmęczonymi; tani – tanimi, miękki – miękkimi, długi – długimi

mądra – mądrymi, zaniedbana – zaniedbanymi; niska – niskimi, uboga – ubogimi

ostre – ostrymi, ciekawe – ciekawymi; wysokie – wysokimi, nagie – nagimi

Lokativ – Miejscownik

-ych, -ich
=Gmn.

U lokativu množine pridjevi imaju jednake nastavke kao u genitivu množine:

mały – (o) małych, śliczny – (o) ślicznych, trudny – (o) trudnych; wysoki – (o) wysokich

gruba – (o) grubych, mądra – (o) mądrych, nowa – (o) nowych; rzadka – (o) rzadkich

grzeczne – (o) grzecznych, stare – (o) starych; tanie – (o) tanich, tęgie – (o) tęgich

Vokativ – Wołacz

-e =Nmn.

Oblik pridjeva u vokativu množine jednak je obliku u nominativu množine:

nowy – nowe, nudny – nudne, stary – stare

chora – chore, wesola – wesole, zgrabna – zgrabne

ciekawe – ciekawe, grzeczne – grzeczne, smutne – smutne

Pridjevi koji se pridijevaju imenicama muškoga roda u množini koje ne znače osobu i imenicama ženskoga i srednjega roda u množini

Mnożina					
N	młode	zdrowe	wysokie	drogie	tanie
G	młodych	zdrowych	wysokich	drogich	tanich
D	młodym	zdrwym	wysokim	drogim	tanim
A	młode	zdrowe	wysokie	drogie	tanie
I	młodymi	zdrwymy	wysokimi	drogimi	tanimi
L	(o) młodych	(o) zdrowych	(o) wysokich	(o) drogich	(o) tanich
V	młode!	zdrowe!	wysokie!	drogie!	tanie!

N=A=V G=L

Jednina					
N	młody człowiek	zdrowy pies	wysoka pani	droga torebka	tanie pole
G	młodego człowieka	zdrowego psa	wysokiej pani	drogiej torebki	taniego pola
D	młodemu człowiekowi	zdrowemu psu	wysokiej pani	drogiej torebce	taniemu polu
A	młodego człowieka	zdrowego psa	wysoką panią	drogą torebkę	tanie pole
I	młodym człowiekiem	zdrowym psem	wysoką panią	drogą torebką	tanim polem
L	(o) młodym człowieku	(o) zdrowym psie	(o) wysokiej pani	(o) drogiej torebce	(o) tanim polu
V	młody człowieku!	zdrowy psie!	wysoka pani!	droga torebko!	tanie pole!

Mnożina					
N	młodzi ludzie	zdrowe psy	wysokie panie	drogie torebki	tanie pola
G	młodych ludzi	zdrowych psów	wysokich pań	drogich torebek	tanich pól
D	młodym ludziom	zdrowym psom	wysokim paniom	drogim torebkom	tanim polom
A	młodych ludzi	zdrowe psy	wysokie panie	drogie torebki	tanie pola
I	młodymi ludźmi	zdrowymi psami	wysokimi paniami	drogimi torebkami	tanimi polami
L	(o) młodych ludziach	(o) zdrowych psach	(o) wysokich paniach	(o) drogich torebkach	(o) tanich polach
V	młodzi ludzie!	zdrowe psy!	wysokie panie!	drogie torebki!	tanie pola!

STUPNJEVANJE PRIDJEVA – STOPNIOWANIE PRZYMIOTNIKÓW

U poljskom se jeziku mogu stupnjevati samo opisni pridjevi.

Razlikuju se tri stupnja:

- prvi stupanj ili pozitiv (stopień równy),
- drugi stupanj ili komparativ (stopień wyższy) i
- treći stupanj ili superlativ (stopień najwyższy).

Tvorbeno stupnjevanje – Stopniowanie słowotwórcze

Komparativ – Stopień wyższy

-sz+y, -sz+a, -sz+e -ejsz+y, -ejsz+a, -ejsz+e

Komparativ se tvori tvorbenim morfemima *-sz-* i *-ejsz-*, kojima se dodaju nastavci *-y* (za muški rod), *-a* (za ženski rod) ili *-e* (za srednji rod).

Tvorbeni morfem -sz- dodaje se:

- pridjevima kojih osnova završava na jedan suglasnik:
blady – bledszy, cichy – cichszy, długi – dłuższy, drogi – droższy, gruby – grubszy, nowy – nowszy, stary – starszy, tani – tańszy, tęgi – tęższy
- nekim pridjevima kojih osnova završava na dva suglasnika:
częsty – częstszy, twardy – twardszy, otwarty – otwartzszy, prosty – prostszy
- pridjevima sa sufiksima *-k*, *-ek*, *-ok*, koji se pritom gube:
bliski – bliższy, cienki – cieńszy, krótki – krótszy, słodki – słodszy; daleki – dalszy; głęboki – głębszy, szeroki – szerszy

Tworbeni morfem -ejsz- dodaje se najčešće pridjevima:

– kojih osnova završava na dva ili više suglasnika i pritom osnova alternira:

**biedny – biedniejszy, ciemny – ciemniejszy, ładny – ładniejszy,
łagodny – łagodniejszy, mocny – mocniejszy, ostry – ostrzejszy,
piękny – piękniejszy, zimny – zimniejszy**

Komparativni se odnos izriče pomoću veznika *niż* (+ imenica u nominativu) ili prijedloga *od* (+ imenica u genitivu).

Siostra Adama była piękniejsza niż wszystkie jej koleżanki.

Moja przyjaciółka jest lepsza od twojej.

Alternacje u pridjeva u komparativu

Suglasničke alternacije

tvrdi suglasnik → meki suglasnik

m : m' uprzejmy – uprzejmiejszy

n : Ń ciemny – ciemniejszy, cienki – cieńszy, ładny – ładniejszy

st : ść gęsty – gęściejszy, tłusty – tłusćciejszy

śl : śł dorosły – doroślejszy

sn : śń ciasny – ciaśniejszy, wczesny – wcześniejszy

tvrdi suglasnik → otvrdnuti suglasnik

g : ż długi – dłuższy, drogi – droższy, tęgi – tęższy

ł : l ciepły – ciepniejszy, miły – miłszy, trwały – trwalszy

r : rz mądry – mądrzejszy, ostry – ostrzejszy

s : ż bliski – bliższy, niski – niższy, wysoki – wyższy

Samoglasničko-suglasničke alternacije

a : e, ł : l biały – bielszy, śmiały – śmielszy

on : e, n : ń zielony – zieleńszy

o : e, ł : l wesoly – weselszy

ą : ę, c : t gorący – gorętszy

ą : ę, s : ż wąski – węższy

Superlativ – Stopień najwyższy

naj + komparativ

Superlativ se tvori dodavanjem morfema *naj-* pridjevu u komparativu:
ciekawy – ciekawszy – najciekawszy, gruby – grubszy – najgrubszy, stary – starszy – najstarszy, piękny – piękniejszy – najpiękniejszy

Superlativ se izriče:

– pomoću prijedloga *z(e)* i genitiva:

Janek jest najlepszy ze wszystkich.

– i pomoću prijedloga *w* i lokativa:

Janek jest najlepszy w swojej klasie.

Opisno stupnjevanje – Stopniowanie opisowe

Komparativ – Stopień wyższy

bardziej + pozitiv
mniej + pozitiv

Neki se pridjevi stupnjuju dodavanjem priloga *bardziej* odnosno *mniej* pridjevu u pozitivu, ovisno o obliku stupnja koji izriču (viši ili niži).

Opisno se stupnjuju:

– participni pridjevi:

uśmiechnięty – bardziej uśmiechnięty, wymagający – bardziej wymagający, zachwycony – bardziej zachwycony, zajęty – bardziej zajęty

– neki dvosložni pridjevi:

chory – bardziej chory, gorzki – bardziej gorzki, lysy – bardziej lysy, słony – bardziej słony, śliski – bardziej śliski, szary – bardziej szary

– većina pridjeva sa sufiksima -ow-, -ast-, -ist-:
celowy – bardziej celowy, gliniasty – bardziej gliniasty,
wodnisty – bardziej wodnisty

– nazivi nekih boja:
brązowy – bardziej brązowy, fioletowy – bardziej fioletowy,
różowy – bardziej różowy, żółty – bardziej żółty

Neki pridjevi nemaju komparativ nego se uz pozitiv koristi samo superlativ:
różny – najróżniejszy, przeróżny – najprzeróżniejszy,
ukochany – najukochańszy

Superlativ – Stopień najwyższy

Superlativ se tvori dodavanjem morfema *naj-* obliku u komparativu:
łyśy – najbardziej łyśy, otwarty – najbardziej otwarty, pijany
– najbardziej pijany, płaski – najbardziej płaski, śliski –
najbardziej śliski

Neprawilno stupnjevanje – Stopniowanie nieregularne

Pridjevi *dobry*, *zły*, *mały*, *wielki* i *duży* imaju supletivnu osnovu u komparativu i superlativu. Pridjevi *wielki* i *duży* imaju jednake oblike u komparativu i superlativu.

dobry – lepszy – najlepszy
zły – gorszy – najgorszy
mały – mniejszy – najmniejszy
wielki – większy – największy
duży – większy – największy

Neki pridjevi tvore komparativ i morfemom *-sz-* i morfemom *-ejsz-*. Također postoje pridjevi koji tvore komparativ i opisno (analitički) i tvorbeno (sintetički).

czerwony – czerwieńszy / bardziej czerwony
czysty – czystszy / czyściejszy
gęsty – gęstszy (gęściejszy, bardziej gęsty)
głodny – głodniejszy / bardziej głodny
zielony – zieleńszy / bardziej zielony

PRIDJEVI U POZITIVU I KOMPARATIVU⁶

biały	bielszy
biedny	biedniejszy
blady	bledszy
bliski	bliższy
bogaty	bogatszy
bolesny	boleśniejszy / bardziej bolesny
brązowy	bardziej brązowy
brudny	brudniejszy
brzydki	brzydszy
cenny	cenniejszy
chory	bardziej chory
chytry	chytrzejszy / bardziej chytry
cichy	cichszy
ciekawy	ciekawszy
cieńki	cieńszy
ciemny	ciemniejszy
ciepły	cieplejszy
ciężki	cięższy
czarny	czarniejszy / bardziej czarny
czerwony	czerwieńszy / bardziej czerwony
częsty	częstszy
czysty	czystszy / czyściejszy
daleki	dalszy
dobry	lepszy
dokładny	dokładniejszy
długi	dłuższy
drogi	droższy
duży	większy
dziwny	dziwniejszy
elegancki	bardziej elegancki
gęsty	gęstszy (gęściejszy, bardziej gęsty)
głęboki	głębszy
głodny	głodniejszy / bardziej głodny
głośny	głośniejszy

⁶ Oblici su navedeni prema: *Wielki słownik poprawnej polszczyzny*, ur. Andrzej Markowski, PWN, Warszawa 2007. Kosom su crtom odijeljene inačice, a u zagradama navedeni oblici koji su rjeđe u uporabi.

głuchy	bardziej głuchy (głuchszy)
głupi	głupszy
gorący	gorętszy (bardziej gorący)
gorliwy	gorliwszy / bardziej gorliwy
gorzki	bardziej gorzki
gruby	grubszy
grzeczny	grzeczniejszy
krótki	krótszy
krzywy	bardziej krzywy
lekki	lżejszy
ładny	ładniejszy
łagodny	łagodniejszy
łysy	bardziej łysy
mały	mniejszy
mądry	mądrzejszy
miękki	bardziej miękki (miększy)
miły	milszy
mokry	bardziej mokry (mokrzejszy)
niski	niższy
obcy	bardziej obcy
ostry	ostrzejszy
otwarty	bardziej otwarty
piękny	piękniejszy
pijany	bardziej pijany
pilny	pilniejszy
płaski	bardziej płaski
płytki	plytszy
pracowity	pracowitszy
prędki	prędszy
prosty	prostszy
przyjemny	przyjemniejszy
przystojny	przystojniejszy
rzadki	rzadszy
rzeński	bardziej rzeński
serdeczny	serdeczniejszy / bardziej serdeczny
silny	silniejszy
siwy	bardziej siwy
skąpy	bardziej skąpy
słaby	słabszy
słodki	słodszy

słony	bardziej słony
smutny	smutniejszy
srogi	sroższy
stary	starszy
straszny	straszniejszy
stromy	stromszy
suchy	bardziej suchy (suchszy)
szary	bardziej szary
szczupły	szczuplejszy
szeroki	szerszy
szybki	szybszy
śliczny	ślicznniejszy
śliski	bardziej śliski
śmiały	śmielszy / bardziej śmiały
tani	tańszy
tęgi	tęższy / bardziej tęgi
trudny	trudniejszy
ubogi	uboższy
uczciwy	uczciwszy / bardziej uczciwy
ulubiony	bardziej ulubiony (ulubieńszy)
uprzejmy	uprzejmiejszy / bardziej uprzejmy
uśmiechnięty	bardziej uśmiechnięty
ważny	ważniejszy
wąski	węższy
wesoły	weselszy / bardziej wesoły
winny	bardziej winny
wspaniały	wspanialszy
wygodny	wygodniejszy
wymagający	bardziej wymagający
wysoki	wyższy
wytrwały	wytrwalszy
zaniedbany	bardziej zaniedbany
zajęty	bardziej zajęty
zarozumiały	bardziej zarozumiały (zarozumialszy)
zdrowy	zdrowszy
zielony	zieleńszy / bardziej zielony
zgrabny	zgrabniejszy
zimny	zimniejszy
zły	gorszy
zmęczony	bardziej zmęczony

**PRIDJEVI – MUŠKOOSOBNI PRIDJEVI U NOMINATIVU
MNOŽINE**

biały	biali
biedny	biedni
blady	bladzi
bliski	bliscy
bogaty	bogaci
brudny	brudni
brzydki	brzydcy
cenny	cenni
chory	chorzy
chudy	chudzi
chytry	chytry
cichy	cisi
ciekawyy	ciekawi
ciężki	ciężcy
czarny	czarni
czerwony	czerwoni
częsty	części
czysty	czyści
daleki	dalecy
dobry	dobrzy
dokładny	dokładni
dorośly	dorośli
doświadczoney	doświadczeni
drogi	drodzy
duży	duzi
dziwny	dziwni
elegancki	eleganccy
głęboki	głębocy
głodny	głodni
głośny	głośni
głuchy	głusi
głupi	głupi
gorący	gorący
gorliwy	gorliwi
groźny	groźni

gruby	grubi
greczny	grzeczni
inteligentny	inteligentni
krzywy	krzywi
lekki	lekcy
łagodny	łagodni
łatwy	łatwi
łysy	łysi
mały	mali
mądry	mądrzy
miękki	miękczy
miły	mili
młody	młodzi
mokry	mokrzy
nagi	nadzy
niski	nisey
nowy	nowi
obcy	obcy
odważny	odważni
ostrzy	ostrzy
otwarty	otwarci
piękny	piękni
pijany	pijani
pilny	pilni
pracowity	pracowici
prędki	prędcy
prosty	prości
przystojny	przystojni
różny	różni
rzadki	rzadcy
serdeczny	serdeczni
skąpy	skąpi
słodki	słodcy
suchy	susi
smutny	smutni
spokojny	spokojni
srogi	srodzy
stary	starzy

szczupły	szczupli
szybki	szybcy
śmiały	śmiali
tęgi	tędzy
tłusty	tłuści
trudny	trudni
trwały	trwali
twardy	twardzi
ubogi	ubodzy
uczciwy	uczciwi
uprzejmy	uprzejmi
ważny	ważni
wesoły	weseli
wielki	wielcy
winny	winni
wspaniały	wspaniali
wygodny	wygodni
wysoki	wysocy
wytrwały	wytrwali
zajęty	zajęci
zarozumiały	zarozumiali
zdolny	zdolni
zdrowy	zdrowi
zielony	zieleni / zieloni
zimny	zimni
zły	źli
zmęczony	zmęczeni